

LUKA MODRIĆ & ROBERT MATTEONI

MET VOORWOORD VAN

**RAFAEL
VAN DER VAART**

MET VOORWOORD VAN

LUKA MODRIĆ

DE AUTOBIOGRAFIE

Luka Modrić &
Robert Matteoni

LUKA MODRIĆ

DE AUTOBIOGRAFIE

Mijn wedstrijd

KOSM • S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Inhoudsopgave

Voorwoord van Rafael van der Vaart	9
Voorwoord van Sir Alex Ferguson	13
Voorwoord van Zvonimir Boban	15
Hoofdstuk één	19
Hoofdstuk twee	23
Opa Luka	30
Op de vlucht	36
De schoolbel	38
Hoofdstuk drie	41
We blijven in Zadar	44
Mijn favoriete trainer	47
De teleurstellingen van Hajduk	51
Herenigd met de bal	55
Hoofdstuk vier	59
In de metropool	63
De voetbalacademie	66
Eerste uitleen – Zrinjski	70
Tweede uitleen – Inter Zaprešić	73
Er hangt liefde in de lucht	76
Dit is het	80
Terug aan de top	83

Hoofdstuk vijf	87
Dinamo's pieken en dalen	90
Een vurige wedergeboorte	94
Europese sirenes	98
Hoofdstuk zes	103
Euforie en drama op het EK	106
Wonden helen	110
New life via Londen	116
Na regen komt zonneschijn	123
Angst om Vanja	127
Mijn eerste Champions League	130
Onrustige wateren en het huwelijksbootje	133
Hoofdstuk zeven	143
De zomerse onrust houdt aan	152
De eerste koninklijke dagen	158
Gedoseerde minuten	162
Een allesbepalende wedstrijd	166
Moeder Courage	170
De compromisloze Mourinho	175
Ciao, Carlo!	180
La Décima	184
Het WK in Brazilië	192
Een seizoen vol blessures	196
El Grande	203
Debacle in Frankrijk	215
Hoofdstuk acht	221
Zware tijden	233
De val voor de herrijzenis	245
In de race voor de derde titel	256

Hoofdstuk negen	263
De voorbereidingen op Rusland	266
Nigeria	272
Argentinië	274
IJsland	279
Denemarken	282
Rusland	291
Engeland	296
De finale	300
Hoofdstuk tien	309
<i>And the trophies go to...</i>	313
Dankwoord	321
Over de auteurs	323

Voorwoord van Rafael van der Vaart

Een ster in stilte

Ik vergeet het nooit meer: de wedstrijd tegen Newcastle United, op 22 januari 2011. Helaas wonnen we niet – het duel eindigde in 1-1 – maar hoe Luka en ik die middag op St. James' Park in Newcastle namens Tottenham Hotspur op het middenveld elkaar steeds vonden, dat was ongekend. En helemaal in de tweede helft, toen we de boel volledig domineerden.

Bij Newcastle United moeten ze hebben gedacht dat ze in een draaimolen zaten. Dat kan niet anders. Want werkelijk alles lukte. Onze aannames, het wegdraaien, de passes, echt alles. Op een gegeven moment speelden we die gasten zelfs frivool door de benen...

Het was niet voor niets dat Harry Redknapp, onze coach, vanaf dat moment zei: *'Boys, when we get the ball, play to Modrić. Modrić plays to Rafa and then we'll probably win.'* Dát werd onze tactiek.

Dat ik het zo goed met Luka kon vinden verraste me overigens niet. Met goede voetballers spelen maakt het spelletje altijd een stuk gemakkelijker. Zelf kon ik ook een aardig balletje raken, maar hoe Luka dat doet, dat is eigenlijk heel apart. Bekijk de beelden maar eens op YouTube. Dan zie je goed wat ik bedoel. Want Luka schiet doorgaans niet met zijn wreef of binnenkant van de voet, zoals de meesten doen, maar met zijn buitenkant.

Toen ik dat voor de eerste keer zag, dacht ik echt: hoe is dat mogelijk? Hoe kun je in vredesnaam harder met je buitenkant schieten? Ja, heel bijzonder. Daarom begrijp ik ook wel dat mensen Luka weleens met Johan Crujff vergelijken. Naast dat ze min of meer dezelfde

neus en dezelfde stijl hebben, kon Cruijff dat ook als geen ander, dat buitenkantje rechts.

Maar hey, dat is Luka. Zoals hij ook als de beste het spelletje kan lezen. Zo kan Luka, spelend op de nummer zes-positie, als geen ander de ballen door de linies heen spelen. Dat moet je inzien en technisch kunnen uitvoeren. Voor een ploeggenoot is dat natuurlijk ideaal. En helemaal voor een nummer tien, zoals ik was.

De kwaliteit waarmee Luka dat doet, is niet veel voorkomend op die plek, maar daardoor hoefde ik zelf de ballen niet op te halen of af te geven. Ook dat was ideaal. Daarom heb ik in mijn tijd bij Spurs ook zoveel doelpunten kunnen maken. De ballen van Luka kwamen altijd perfect aan.

Wat Luka óók is: een rustige jongen. In de twee jaar dat ik met hem in Londen heb gespeeld, was hij nooit luidruchtig aanwezig in de kleedkamer of daarbuiten. Hij was een stille genietter. Buiten het voetbal om zag ik hem niet zoveel. Daar maakte ik weleens grapjes over. Zo van: Luka, kom je weleens buiten? We woonden weliswaar bij elkaar in de buurt, maar ik geloof niet dat ik hem ooit op straat ben tegengekomen. Hij leefde echt voor het voetbal.

Wat ik me nog wel goed kan herinneren is de eerste keer dat ik tegen hem speelde. Dat was eind 2007 voor de Europa League. Ik speelde met HSV tegen Dinamo Zagreb, de club uit Kroatië waar Luka op dat moment speelde, samen met onder meer Mario Mandžukić, de spits die later furore zou maken bij onder meer Bayern München, Atlético Madrid en Juventus. Luka was nog maar 22 jaar, maar toen al zag je dat hij een geweldige speler was, met zóveel kwaliteiten. Het verbaasde me dan ook niet dat hij een paar maanden later de overstap maakte naar een topclub in de Engelse Premier League.

Vier jaar later volgde de transfer naar Real Madrid. Ik vond dat fantastisch voor hem. Tegelijkertijd was ik ook erg benieuwd hoe hij om zou gaan met die stap naar de wellicht allergrootste club in Europa. Want de druk is daar gigantisch. Ik heb het zelf ook meegemaakt toen ik in Madrid speelde. In feite sta je daar elk jaar ter

discussie. Elke speler. Zelfs een topper als Cristiano Ronaldo wordt door de fans, media, club en iedereen daaromheen elke wedstrijd weer opnieuw beoordeeld en gewogen.

Daarom: wil je slagen in Santiago Bernabéu, dat prachtige stadion van Real Madrid, dan moet je echt van goeden huize komen, hoor. Maar ik had alle vertrouwen in Luka, met zijn fluwelen techniek, zijn enorme beweeglijkheid en de rust als persoon. Een rust die heel erg van pas komt in de hectiek van Real Madrid en alles daaromheen.

Het enige waar ik me zorgen om maakte, was dat Luka niet zoveel scoorde. Soms is er een tendens dat spelers alleen op goals worden beoordeeld, waarbij al het andere goede dan volledig over het hoofd wordt gezien. Ik hoopte dan ook dat ze zijn enorme meerwaarde voor de ploeg zouden kunnen zien.

Maar Luka redde het in Spanje, ook zonder die doelpunten. In relatief korte tijd dwong hij zelfs respect af bij de grote jongens. Dat is niet alleen buiten het veld goed zichtbaar, maar ook op het veld. Kijk maar eens goed als Real Madrid speelt: zijn ploeggenoten spelen de bal meteen naar hem toe.

Geloof me: dat is zo ontzettend knap als je dát voor elkaar krijgt. Het is dan ook geen toeval dat Luka bij Real Madrid vrijwel nooit ter discussie staat en in dat mooie witte shirt zelden een mindere wedstrijd speelt. Luka is de olie in de machine en als je die eruit haalt, loopt de machine minder soepel of zelfs helemaal niet. Met andere woorden: een machine kan niet zonder olie, Real kon niet zonder Luka. En gelukkig hadden ze dat allemaal al snel door in Madrid.

Dat Luka – tevens de olie in de machine van Kroatië, de ploeg waarvan hij bovendien aanvoerder is – bijzonder goed kan voetballen, staat dan ook buiten kijf. Anders word je natuurlijk ook geen zeven keer gekozen tot beste speler van Kroatië, word je ook niet de beste van het WK in Rusland én win je in 2018 ook niet de Ballon d’Or, voor beste speler ter wereld.

Dat lukt alleen de allergrootsten. Luka dus. De speler met wie ik

menig Engels middenveld heb mogen domineren. Ik ben dan ook blij en vooral trots dat ik twee seizoenen met zo'n legende heb mogen samenspelen.

Rafael van der Vaart

Hoofdstuk één

Op het podium hield ik de trofee voor beste speler van het WK in mijn handen. Toen ik nog een kind was en niet besepte hoe zwaar het wel niet is om de top te bereiken, droomde ik ervan om ooit de beste speler ter wereld te worden. Maar toen die droom eenmaal werkelijkheid was geworden, toen ik daar stond met de Gouden Bal in mijn handen, voelde ik alleen maar verdriet. Dit had het mooiste moment van mijn carrière moeten zijn, maar nee. We hadden de finale van het WK verloren en het enige wat er door mijn hoofd maalde was: het is gedaan.

Terwijl ik op het veld wachtte tot de stadionspeaker me op het podium zou roepen, deed ik mijn best om niet naar de hoofdprijs te kijken, maar dat lukte niet. Mijn blik ging als vanzelf naar de wereldbeker. In Rusland waren we ervan overtuigd geraakt dat we die mee naar huis zouden nemen, naar Kroatië. Maar op dat moment, in het regenachtige Moskou, voelde ik een enorme teleurstelling. Als zo'n trofee binnen handbereik is en je grijpt er op het laatste moment naast, kun je dat maar moeilijk verkroppen. Ik stelde me even voor dat de beker wél voor ons was en hoe we hem met het hele team optilden en uit alle macht tegen onze supporters schreeuwden: 'Vooruit Kroatië!' Wat een geweldig moment zou dat toch zijn geweest.

Ik werd al snel uit mijn dagdroom geholpen toen de speaker mijn naam omriep, gevolgd door een daverend applaus vanuit het publiek. Het was alsof ik toen overging op de automatische piloot. Of eigenlijk gebeurde dat al eerder, niet lang na het laatste fluitsignaal, toen de Fransen begonnen te feesten en de bittere realiteit tot ons doordrong. Er kwam een FIFA-official naar me toe. Achter het al opgetrokken podium vertelde ze dat ik was uitgeroepen tot beste

voetballer van het toernooi. Ze was vriendelijk, feliciteerde me en legde uit hoe de ceremonie in zijn werk zou gaan. Nu herinner ik me daar bijna niks meer van. Net als mijn teamgenoten zwalkte ik over het veld, op zoek naar een plek om me te verstoppen en te huilen. Ik keek naar de tribunes waar allemaal mensen zaten, gehuld in de geblokte Kroatische voetbalshirts, met petjes, sjaaltjes, zwaaiend met vlaggen en spandoeken met aanmoedigende leuzen. Mensen die van heinde en verre naar Rusland waren gekomen en hemel en aarde hadden bewogen om een kaartje te bemachtigen en ons aan te kunnen moedigen. Ik dacht aan de honderdduizenden in Kroatië, die op pleinen, in kroegen en thuis, overal waar een scherm te vinden was, hoopten op een overwinning. Het voelde eventjes alsof we ze allemaal teleurgesteld hadden, maar echt maar eventjes. Onze fans in het stadion staken ons al gauw een hart onder de riem met hun zangkoren waaruit bleek dat ze trots op ons waren. Juist daardoor werd ik nog emotioneler. Ik vond het verschrikkelijk jammer dat we er niet in waren geslaagd om die laatste stap te zetten en hun, maar ook onszelf natuurlijk, het ongelooflijke moment te gunnen waarop we samen het wereldkampioenschap konden vieren. Op dat moment kon ik niet vermoeden dat we dat gevoel de volgende dag al zouden beleven, in Kroatië, toen we in Zagreb werden opgewacht door meer dan een half miljoen mensen voor wie wij de wereldkampioen waren.

In het stadion probeerde ik alle indrukken in me op te nemen, want ik wist dat dit een historische gebeurtenis was die me nog lang zou heugen. Tegelijkertijd kreeg ik een brok in mijn keel van de vele gedachten die door mijn hoofd spookten. Mario Mandžukić zette me weer met beide benen op de grond. Hij, groot en sterk, met het imago van de eeuwige lolbroek en tegelijk de stabiele stoïcijn, zei met een stem die brak, maar ook trots klonk: ‘Kop op, ik heb het ook zwaar, maar nu moeten we niet huilen. We hebben alles gegeven en iets groots bereikt, we moeten juist trots zijn.’

Mandžo was de afgelopen twaalf jaar mijn strijdmakker, een periode met veel ups en downs. Hij is trots, heeft een sterk karakter en laat zich niet koeioneren. Ik denk dat we in dat opzicht op elkaar

lijken, met het verschil dat hij beter is in het verbergen van zijn emoties. Al gauw stond ook Vedran Ćorluka naast me, een van mijn favoriete teamgenoten, en hij zei iets van soortgelijke strekking. We steunden elkaar en voelden allemaal hetzelfde. Zij hebben ervoor gezorgd dat ik mijn verdriet de baas kon blijven. Een verdriet dat ik kon delen met mijn vrienden, medespelers en het publiek. Dit hielp om het protocol iets rustiger te ondergaan.

Onder luid gejuich van mijn teamgenoten en een warm applaus van de Franse spelers betrad ik het podium. Daar stonden inmiddels FIFA-voorzitter Gianni Infantino, Vladimir Poetin, Emmanuel Macron, Kolinda Grabar-Kitarović en nog enkele anderen klaar die deel uitmaakten van de uitreikingsceremonie. Ik probeerde me zo goed mogelijk te concentreren, want door mijn hoofd maalde de gedachte dat de hele wereld meekeek. Ik mocht mezelf, mijn teamgenoten en Kroatië nu niet in verlegenheid brengen. Deze keer liep ik vlak langs de wereldbeker zonder ernaar te kijken. Waarschijnlijk drong het tot me door dat er een eind was gekomen aan een prachtig verhaal en dat perfectie iets is wat maar heel zelden voorkomt.

Als je me nu zou vragen wat die hoogwaardigheidsbekleders op dat moment tegen me zeiden, dan zou ik je het antwoord schuldig moeten blijven. Ik herinner me alleen een paar kleine dingen, bijvoorbeeld dat ze erg voorkomend waren. Alsof ze wilden tonen hoe erg ze met ons meeleeften nu we de finale hadden verloren. Infantino zei dat hij blij was voor me, maar dat hij het jammer vond dat Kroatië had verloren. Poetin overhandigde me de trofee voor beste speler, feliciteerde me in het Engels en zei 'bravo'. Macron zei iets over hoe geweldig we wel niet waren tijdens het hele toernooi. Onze president, Kolinda Grabar-Kitarović, deelde ons verdriet, maar ze was ook trots omdat we het tot de wereldtop hadden geschopt.

Met grote opluchting begaf ik me naar de plek op het podium waar ik even alleen kon zijn. Op het moment dat ik het grootste eerbetoon van mijn carrière overhandigd kreeg, was ik namelijk nog erg verdrietig. Met de beker in mijn hand keerde ik me naar de fotografen, een verplichting die ik moest ondergaan terwijl ik me

eigenlijk verslagen voelde. Plotseling hoorde ik vanachter het podium mijn teamgenoten juichen, gevolgd door een overweldigend applaus van het hele stadion. Ik kreeg voor het eerst kippenvel en begon te zwaaien naar het publiek. Alsof ik pas toen het verdriet van me af kon zetten en besepte dat Kroatië iets ongelooflijks had bereikt. Ik voelde me ontzettend trots en ik zocht met mijn blik de tribune waar ik mijn vrouw, kinderen, ouders, zussen en vrienden vermoedde.

Al gauw kwam ook Kylian Mbappé naast me staan, die was uitgeroepen tot jongste talent van het toernooi. Hij is een geweldige aanvaller, pas negentien, maar nu al in staat het verschil te maken in wedstrijden van het allerhoogste niveau. Met meer spelervaring en routine gaat hij een glansrijke carrière tegemoet. ‘Gefeliciteerd, ik ben erg blij voor je,’ zei hij, nog voordat ik de kans kreeg hem te feliciteren met zijn prestatie, en dat op zo’n jonge leeftijd. Hij kwam op me over als een bescheiden jongen die ondanks alle glamour en druk met beide benen op de grond staat. Als hij zo doorgaat, wacht hem een prachtige toekomst.

En o ja, net voordat ik van het podium stapte en het me begon te dagen dat ik tot beste speler van het toernooi was uitgeroepen, moest ik aan mijn opa Luka denken. Wat zou hij trots zijn geweest als hij mijn droom had zien uitkomen. Ik was nog maar zes toen Servische nationalistten hem vlak bij huis vermoordden. Nog steeds kan ik niet begrijpen waarom hij is vermoord en het gemis is nog steeds even groot. Hij maakte maar kort deel uit van mijn leven, maar lang genoeg om me een diepgewortelde liefde voor mijn familie mee te geven.

Hoofdstuk twee

Het plaatsje Kwartirić. Niet ver van de steile hellingen van het Velebitgebergte, op zo'n vijfhonderd meter van mijn ouderlijk huis in Zaton Obrovački, bevond zich langs de kant van de weg een klein, stenen huisje. Dit huisje was het middelpunt van mijn wereld tot we in 1991 moesten vluchten. Daar woonden namelijk de ouders van mijn vader, opa Luka en oma Jela. Opa was een wegwerker die regelmatig onderhoud pleegde aan de oude provinciale weg naar Zagreb, die Dalmatië en Lika met elkaar verbond. Oma was een vlijtige en bescheiden huisvrouw. Het huis waarin ze woonden was eigendom van het staatsbedrijf dat de wegen destijds onderhield, maar voor mij was het gewoon het thuis van mijn opa en oma. We noemden die plek het bovenste huisje. De vader van mijn moeder, opa Petar, heb ik helaas nooit ontmoet. Hij is ver voor mijn geboorte tragisch aan zijn einde gekomen. Mijn andere oma, Manda, woont in Obrovac.

Mijn ouders werkten allebei in een stoffenfabriek in het vier kilometer verderop gelegen Obrovac waar ze elkaar ook hebben leren kennen. Mijn moeder, Radojka, werkte als naaister en mijn vader Stipe was monteur en onderhield de machines. Toen mijn moeders zwangerschapsverlof er na een jaar op zat, besloten ze me voortaan naar de kinderopvang in Obrovac te brengen. Dat zou echter niet lang duren. Een collega van mijn moeder bracht haar kind namelijk naar dezelfde crèche. Op een dag hoorde ze haar zeggen tegen iemand dat alle kinderen rustig waren, op één kind na. Het was de hele dag door aan het krijsen en huilen. Toen mijn moeder haar vroeg het kind te omschrijven, wist ze hoe laat het was en besloot ze samen met mijn vader dat ik daar niet langer moest blijven. Niet

alleen omdat ik er moeilijk mijn draai kon vinden, maar ook vanwege gezondheidsredenen. Ik was namelijk altijd verkouden en ik kampte ook met bronchitis. Mijn aanhoudende huilbuien versnelden het proces en in no time was ik daar weg. Ik was me toen natuurlijk niet bewust van mijn gedrag, maar later grapte ik met mijn ouders dat ik me expres zo gedroeg om hun medelijden op te wekken en zo naar huis te kunnen.

Voortaan brachten ze me naar mijn opa en oma in Kvartirić, op nog geen kwartier lopen van ons huis. Toen ze zagen dat ik het daar naar mijn zin had, gingen mijn ouders met een gerust hart naar hun werk, met name toen ze merkten hoe mijn opa Luka hierdoor opbloeide. Voor mijn grootouders was dit geen grote verplichting of last. Integendeel. Mijn ouders vertelden me hoe verzot mijn opa, naar wie ik ben vernoemd, op me was. Hij had al twee kleindochters en ik was zijn eerste kleinzoon. Volgens mijn vader was het liefde op het eerste gezicht en het vertederde iedereen om te zien hoe lief en voorzichtig hij met me was. Vooral pa, want hij kende hem door en door. Als kind sta je daar niet zo bij stil, maar al die emoties voelde ik wel degelijk. Bijvoorbeeld wanneer we samen speelden en hij me daarna naar bed bracht, wanneer ik weer eens kattenkwaad had uitgehaald, of wanneer hij me weer iets nieuws leerde, altijd met veel geduld en zonder ooit boos te worden. Alleen al het feit dat ik zo graag naar dat stenen huisje ging, naar zijn huisje, naar opa, gaf blijk van onze speciale band. Pas nu ik zoveel levenservaringen rijker ben, begrijp ik die emoties pas echt.

Aan mijn eerste zes levensjaren, de periode voorafgaand aan de trauma's die mijn familie moest doorstaan, kleven een heleboel herinneringen die vaak onverwachts in me opkomen. Vooral wanneer ik me ergens bevind of aan iets denk waardoor ze makkelijk opgeroepen worden. Bijvoorbeeld wanneer ik familieleden opzoek die nog altijd in mijn geboortestreek wonen. Of als ik mensen tegenkom die deel uitmaakten van mijn jeugd en bij ieder bezoek aan mijn ouderlijk huis, dat nu mooi gerenoveerd is. En, uiteraard, wanneer ik langs de plek van het stenen huisje in Kvartirić kom. Ook al is het huisje

zelf vernietigd en verbrand en staan slechts de muren nog overeind, ik zal deze plek altijd koesteren. Dat zijn emoties die me mijn hele leven zullen bijblijven. De verbondenheid met mijn familie en het gevoel van zekerheid dat ik ervaar in hun nabijheid. Dat is nog altijd niet veranderd, integendeel, die emoties worden juist sterker. Het verstrijken van de tijd lijkt ons ook dichter bij elkaar te brengen. Zo gaan die dingen nou eenmaal. Je vormt een gezin en put geluk uit de opvoeding van je kinderen terwijl je toekijkt hoe ze opgroeien. Ik ben mijn ouders enorm dankbaar, omdat ze me hebben geleerd dat het gezin de hoeksteen is van alles. Niet slechts met woorden, maar juist door het goede voorbeeld te geven. Ze hebben me geleerd dat je succes in het leven afhangt van een goede thuisbasis. Nu ik zelf vader ben, leef ik in heel andere omstandigheden dan mijn ouders vroeger, maar dat betekent niet dat ik mijn kinderen een andere opvoeding geef dan ik zelf heb gehad. Nee, in de kern geef ik mijn kinderen dezelfde emoties mee die er bij mij al van kleins af aan zijn ingebakken.

Mijn vader, Stipe, is een man met duidelijke principes. Hij komt op het eerste gezicht wat ruw over, maar eigenlijk heeft hij maar een klein hartje. Hij vertelde me eens dat die ruwe buitenkant af begon te brokkelen toen ik werd geboren en dat hij me met tranen van geluk heeft verwelkomd. Hij was toen vierentwintig en dat moment is heel lang het bijzonderste in zijn leven geweest. Sindsdien kon hij zich niet meer voordoen als de ruwe, stoere man die zijn emoties altijd de baas was.

Mijn moeder Radojka, die altijd Rada genoemd wordt, is een krachtige vrouw. Ze is een gevoelsmens, maar blijft haar emoties goed de baas. Ze houdt onvoorwaardelijk veel van mij en mijn zussen, maar wanneer er orde op zaken gesteld moest worden, dan was ze altijd doortastend en vastberaden. Als ik nu terugkijk, dan denk ik dat die mix van vastberadenheid en gevoeligheid bij mijn ouders voor de juiste harmonie heeft gezorgd binnen hun relatie, maar ook binnen ons hele gezin.

Ik ben hun eerste kind. Op acht september 1985, tegen elf uur

's avonds, begonnen haar weeën. Alles was al klaargezet voor de rit naar het ziekenhuis. Zoals altijd in soortgelijke situaties, was er veel spanning en angst over de uiteindelijke afloop. Om die reden ging oma Jela, die zelf vier kinderen op de wereld had gezet, mee om mijn moeder te steunen. Mijn vader bracht ze gauw naar het ziekenhuis in Zadar. Aangezien de artsen geen idee hadden hoelang de geboorte zou gaan duren, adviseerden ze mijn vader om naar huis te gaan en daar het nieuws af te wachten. Gedisciplineerd als hij is, volgde hij hun raad op. De verwachting was dat mijn moeder een meisje zou krijgen, aangezien ze zelf uit een gezin komt met zes meisjes en één jongen. Mijn vader had twee zussen en een tweelingbroer, waarmee het 8-3 stond voor de dames. Maar om tien over twee was ik er! De geboorte verliep goed en zonder complicaties. De eerste die het heuglijke nieuws de volgende ochtend te horen kreeg, was mijn vaders broer Željko. Thuis hadden we namelijk geen telefoon en aangezien hij in een hotel werkte, was het makkelijker om hem daar te bellen en via hem mijn vader te verwittigen. Pa snelde in zijn witte Fiat naar het ziekenhuis. De eerste keer dat hij me in zijn armen hield, zo vertelt hij altijd, verzoop hij me bijna in zijn tranen. Over verzuipen, of eigenlijk zuipen gesproken, ik heb nog wel een mooie anekdote over oma Jela. Mijn vader vond haar namelijk in het hotel waar ze normaal gesproken werkte. Ze was een glaasje komen drinken op haar eerste kleinzoon en had er daarbij iets te diep in gekeken. Het was nog vroeg en na de eerste golf van euforie was ze misselijk geworden en in elkaar gezakt. Ze was uitgedroogd en moest een nachtje in het ziekenhuis doorbrengen. Nadat ik dit verhaal voor het eerst had gehoord, hebben we nog vaak gelachen om oma's feestje en kater.

Mijn moeder beschrijft het jaar dat ze met zwangerschapsverlof was vaak als een van de mooiste periodes van haar leven. Ze kon zich wijden aan mijn opvoeding, het huishouden en ons gezin, iets wat haar veel voldoening gaf. In het begin zorgde ik niet voor problemen, maar na een maand of vijf, toen ze stopte met borstvoeding geven, kwam hier verandering in. Ik werd onrustig, at weinig, sliep niet en

weigerde het flesje. Een jaar later begon ik moeilijk te doen met eten. Ik hield niet van vlees. Soepen en salades liet ik staan en het liefst at ik alleen maar kaas, melk en spek. Van dit alles was er bij opa Luka meer dan genoeg en alles ook nog eens van onze eigen planten en dieren. Rond zijn huis in Kwartirić had hij een stuk of honderdvijftig schapen en geiten. Hij hield ook kalkoenen, nertsen en kippen, waar hij veel werk aan had. Iedereen uit het gezin hielp mee. Ook ik droeg mijn steentje bij, voor zover mijn leeftijd dat toeliet, door met mijn opa en vader het vee naar de weides in de buurt te leiden. Ik haalde daar enorm veel plezier uit, maar ik kon ook erg ondeugend zijn. Een van mijn favoriete bezigheden was de geiten aan hun staart trekken en het vervolgens uitgieren van het lachen. De dierenwereld om me heen was me niet vreemd en ik was nooit bang. Ook niet als er over wolven werd gesproken die in onze bergachtige regio veel voorkwamen. Het enige waar ik bang voor was waren slangen. Wanneer we er weer eens met de kudde opuit trokken, waarschuwden mijn ouders me altijd dat ik in de buurt moest blijven. In het rotsige landschap lagen namelijk adders verstopt. Op een dag had mijn vader er eentje gevangen en in een glazen fles gestopt om hem aan ons te laten zien in het benedenhuis. Sindsdien hoefde niemand me meer te waarschuwen. Ik liep zelfs met een boog om die adder in een fles heen, die we puur voor de grap bewaarden. Ik ben tot op de dag van vandaag nog steeds huiverig voor slangen. Een ongemakkelijk gevoel bekruipt me iedere keer als ik er een zie.

Als kind was ik te druk met spelletjes en het ontdekken van de natuur om me ergens druk over te maken. Wanneer mijn opa en vader op de kudde pasten, speelde ik met mijn nichtjes Mirjana en Senka. Op een dag gingen Mirjana en ik samen met opa Luka takken snoeien voor de geitjes. We reden in zijn kleine rode Zastava 430-busje, dat ik erg komisch vond omdat het me deed denken aan de grotere broer van mijn vaders witte Zastava Fiat 850. Terwijl opa op een helling stond te snoeien, gingen Mirjana en ik terug naar het busje en deden we alsof we aan het rijden waren. Hoe weet ik niet precies, maar tijdens het spelen kregen we het voor elkaar om de

handrem los te krijgen. Het busje stond met de neus naar beneden en begon langzaam de helling af te rollen. Dat waren hele spannende seconden, want we hadden geen idee hoe we het voertuig konden laten stoppen. We waren verlamd van angst en Joost mag weten hoe het was afgelopen als we niet tegen een muurtje langs de weg tot stilstand waren gekomen. Niemand werd kwaad op ons, opa Luka niet, maar ook onze ouders niet. Ze waren allang blij dat ons niks was overkomen. De auto had enkel wat lakschade en bij ons zat de schrik er goed in. Nadien kwam het nooit meer in me op om in een geparkeerde auto te gaan spelen.

Dat was trouwens niet de enige keer dat ik mijn ouders de stuipen op het lijf heb gejaagd. Ik was drie jaar oud toen ik op een middag aan het spelen was in de buurt van mijn moeder en oma, die peultjes aan het plukken waren. Ik had waarschijnlijk niks beters te doen, want ik opende een peul, haalde er de erwtjes uit en stopte er één in ieder neusgat. Zelf vond ik dat erg vermakelijk, maar mijn moeder merkte dat er iets niet helemaal in orde was met mij. Ik kon namelijk amper ademen doordat mijn luchtwegen verstopt zaten! Ze riep onmiddellijk mijn vader erbij en samen probeerden ze de erwten eruit te krijgen. Terwijl zij hun best deden, kreeg ik de slappe lach. Uiteindelijk lukte het mijn vader om er eentje uit te krijgen met een pincet. Voor de andere moest ik naar het ziekenhuis. Ze waren zich doodgeschrokken, want ik begon blauw aan te lopen en met mijn ogen begonnen te rollen.

Mijn moeder zegt altijd dat ik druk kon zijn, maar desondanks een lief kind was. Op kinderfeestjes was ik bijvoorbeeld ongewoon rustig. Of als de ouderen jeu de boules speelden keek ik graag toe terwijl ze me in haar armen hield. Maar als iets me niet beviel kon ik zomaar, uit wrok, de bloemen in haar vazen kapotmaken. Ook verstopte ik me vaak, zowel in het bovenste huisje van opa als in ons eigen huisje beneden. Op een dag had ik me zo goed weten te verstoppen dat ik mijn moeder de schrik van haar leven bezorgde. In paniek riep ze mijn naam, terwijl ik genoot van het feit dat ze mijn verstoppiek dit keer niet kon vinden. Ineengekropen in een kastje wist ik me lang te

verschansen, tot haar afschuw. Toen ik mezelf triomfantelijk weer tevoorschijn toverde, verging het lachen me al snel. Ze was enorm kwaad en op dat moment niet erg gecharmeerd van mijn streken.

In opa's huis kwam ik pas echt tot leven. Volgens mijn ouders heb ik daar mijn eerste stappen gezet terwijl ik pas negen maanden oud was. Ik heb veel tijd in dat huisje doorgebracht, dat ik als veel gezelliger ervaarde dan het grotere en comfortabelere huis van mijn ouders. Op de bovenverdieping hadden we één slaapkamer en de andere bevond zich beneden naast de keuken. Naast het huis hadden we een garage. Aan mijn kleine bed werd een houten traliehekwerk bevestigd, zodat ik er tijdens het slapen niet uit zou vallen. In opa's huis hadden ze geen elektriciteit, maar petroleumlampen. Pas later zou mijn vader een aggregaat aanschaffen. Ook was er geen stromend water en moest er water uit de put worden gehaald. Als er een wedstrijd op tv was, werd er in het benedenhuis gekeken.

Natuurlijk hield ik net als alle kinderen van speelgoed en cadeautjes en had ik leeftijdsgenootjes om mee te spelen, maar ik heb een goed beeld willen schetsen van de kleine omgeving onder het Velebitgebergte waar ik ben opgegroeid. Mijn routine was anders dan die van leeftijdsgenootjes in grotere plaatsen met meer comfort. De primitieve omgeving waarin ik opgroeide, gecombineerd met de lieve en zorgzame mensen die me omringden, heeft me gemaakt tot de man die ik vandaag ben. Maar ik was niet alleen maar de jongen die achter schapen aanrende en op de vlucht voor adders over rotsen klauterde. Of alleen maar het jongetje dat konijnen probeerde te vangen en geiten aan hun staart trok. Wanneer ik het trouwens over het huis zonder elektriciteit en stromend water heb, daarboven langs de weg, dan moet ik benadrukken dat het huis van mijn ouders, hemelsbreed zo'n vijfhonderd meter verderop, comfortabel en modern ingericht was. Ik had mijn eigen slaapkamer en een grote tuin met veel groen. Mijn neefjes en nichtjes woonden in de buurt en er was altijd wel iemand om mee te spelen. We deden verstoppertje, speelden met speelgoedautootjes, of we renden op straat omdat er toch niet veel verkeer was.

Wat me wellicht onderscheidde van de rest, zo vertelden mijn ouders me, was een sterke passie voor dat ene specifieke stuk speelgoed: het was rond en er zat lucht in! Ik kreeg voor mijn verjaardag speelgoedautootjes en ook allerlei andere cadeaus, maar geen ander speelgoed kon mijn aandacht zo lang vasthouden als een bal! Een foto van mijn eerste verjaardag toont hoe ik erop zit, maar dat is waarschijnlijk de enige keer geweest dat ik niet actief met de bal bezig was. Toen ik eenmaal oud genoeg was om zonder mijn ouders naar buiten te gaan is de bal mijn beste vriend geworden. Bij de lageregelegen huizen, op de onverharde weg, was ik mijn neven altijd te slim af. Boven, bij opa, trapte ik non-stop tegen de garagedeur. Mijn vader zei dat je rond mijn derde of vierde al kon zien dat ik balgevoel had. Ik was snel van begrip, wat voor hem een extra teken was dat ik talent had voor het spel. Hij hoefde me maar één keer te laten zien hoe je een bal aanneemt en schiet, meer niet. Ik bleef dat herhalen, waardoor mijn bewegingen verbeterden. Pa voetbalde vroeger ook. Hij zat bij Rudar uit Obrovac die in de lagere klasse meedraaide. Hij was rechtshalf en werd omschreven als een snelle en behendige speler die wel vijf dagen lang onophoudelijk kon rennen. Jammer genoeg scheurde hij tijdens een wedstrijd zijn linker kruisband, waarna hij niet meer kon voetballen. Ook nu nog heeft hij last van die versleten knie. Ook opa Luka voetbalde vroeger. Hij was schijnbaar goed in zaalvoetbal en had ook nog een speciaal talent voor basketbal. Vandaag durf ik, zonder valse bescheidenheid, te stellen dat ik goed ben in basketbal en dat andere balsporten me ook goed afgaan. Alles wijst erop dat ik het gevoel hiervoor van mijn opa heb geërfd. Ach, opa van me...

Opa Luka

Nog voor mijn geboorte was al duidelijk wat mijn naam zou worden. Net zoals mijn vader, Stipe, naar oud gebruik vernoemd was naar zijn opa, zo gaf hij mij de naam van zijn vader, Luka. Toch was de naam,

LUKA MODRIĆ

Real Madrid-vedette Luka Modrić groeide op in het door oorlog geteisterde Kroatië, het land dat hij in 2018 naar de **Wereldbekerfinale** leidde. In dat jaar schreef hij bovendien voetbalgeschiedenis met een ongekende prestatie, het winnen van alle vier van de meest prestigieuze individuele voetbalprijzen in hetzelfde jaar: Beste speler van het WK, FIFA's **beste speler van de wereld**, UEFA's beste speler van het jaar en de Ballon d'Or.

De autobiografie van Luka Modrić is een spannend verhaal over doorzettingsvermogen en succes, vol anekdotes over zijn ervaringen op het veld en over relaties met spelers en trainers als **Cristiano Ronaldo**, Zinédine Zidane en José Mourinho.

“ IK BEGRIJP DAT MENSEN LUKA MODRIĆ WELEENS
MET JOHAN CRUIJFF VERGELIJKEN ”

- RAFAEL VAN DER VAART

**KOS
M•S**

NUR 491
Kosmos Uitgevers,
Utrecht / Antwerpen